

PROBA ESPEZIFIKOA

2016ko PROBA

**ENPRESAREN
EKONOMIA**

PROBA

ERANTZUNAK

Azterketaren egitura:

- **2 galdera teoriko; guztira, 3 puntuko balioa.** Galdera bakoitzak, gehienez, 1,5 puntuko balioa izango du.
- **2 problema; guztira, 4 puntuko balioa.** Atal honetan, ikasleak 3 problemaren artean 2 hautatu eta ebatzi beharko ditu. Problema bakoitzak, gehienez, 2 puntuko balioa izango du.
- **Test motako 10 galdera,** hiru erantzun aukeran baina erantzun zuzena bakarria izanik. Guztira, 3 puntuko balioa izango dute. Erantzun egoki bakoitzari 0,3 puntu emango zaizkio; erantzun desegoki bakoitzeko, 0,1 puntu kenduko dira; erantzun gabe utziz gero, ez da punturik kenduko. Atal honetan, dena den, azken emaitza ez da inoiz negatiboa izango.

GALDERA TEORIKOAK:

1. Zer da BPGa? Nork kalkulatu du, eta zer metodo daude kalkulatzeko?
(definizioa: 0,5 puntu; nork: 0,5 puntu; metodoak: 0,5 puntu.)
2. Aztertu zer aukera-kostu duen alkandora batek agente ekonomiko hauentzat: alkandoraren fabrikatzailea, alkandoraren saltzailea eta alkandora erabiltzen duen kontsumitzailea.
(0, 5 puntu agente bakoitzeko)

PROBLEMAK:

Aukeratu itzazu hiru problema hauetatik bi.

1. Burbustu SAK datu hauek aurkezten ditu: hileko kostu finkoak guztira, 90.000 €; kostu aldakorra ekoiztako unitateko, 22 €; produktuaren unitateko salmenta-prezioa, 52 €
  - a) Kalkulatu errentagarritasun-atalasea (itopuntua). (0,75 puntu)
  - b) Zenbat unitate saldu behar lituzke enpresak hilean 30.000 € irabazteko?
(0,75 puntu)
  - c) Irudikapen grafikoa (0,5 puntu)
2. INCEBA SA adreilu-enpresak datu hauek aurkezten ditu:

	Lan-faktorearen produktibitatea	Kapital-faktorearen produktibitatea
2014. urtea	50 adreilu langileko eta orduko	60 adreilu makinako eta orduko
2015. urtea	60 adreilu langileko eta orduko	75 adreilu makinako eta orduko

Taula horretako datuekin:

- a) Zer aldakuntza (portzentaje gisa) izan du lan-faktorearen produktibitateak?
(0,75 puntu)
- b) Eta kapital-faktorearena? (0,75 puntu)
- c) Zer ondorio atera dezakegu? (0,5 puntu)

3. Brisketa SAK, urtearen amaieran, ondare-elementuak hauek aurkeztu ditu balantzean:

- a) Efektiboan dagoen dirua 500
- b) BBVAn daukan kontu korrontean dagoen dirua 10.200
- c) Biltegiko izakinak 10.000
- d) Tailerraren lokala 265.000
- e) Makineria 36.000
- f) 4 urtean ordaintzeko mailegua 60.000
- g) Programa informatikoak 6.000
- h) Bezeroengandik kobratu gabeko fakturak 3.000
- i) Bazkideen ekarpenak ..... ???
- j) Hornitzaileei ordaindu gabeko fakturak 15.000
- k) Erreserbak 110.000

Aurreko datuak kontuan hartuta,

- a) Egin ezazu enpresaren balantzea (1 puntu)
- b) Kalkula ezazu errotazio-funtsa (maniobra-fondoa), eta interpreta ezazu grafiko baten laguntzaz (kalkulua: 0,5 puntu; interpretazioa: 0,5 puntu)

TEST MOTAKO GALDERAK

1. Aukera hauetatik zein ez da sartzen politika makroekonomikoaren neurketetan?
  - a) Inflazioa.
  - b) Langabezia.
  - c) Lehiakortasuna.
2. Sozietate anonimo bateko bazkideek honekin erantzuten dute:
  - a) Sozietate horri egindako ekarpenarekin.
  - b) Beren ondare partikularrekin.
  - c) Beren ondare osoarekin, solidarioki.
3. Itopuntuaren (errentagarritasun-atalasearen) azpitik:
  - a) Enpresak galerak ditu.
  - b) Enpresak mozkinak ditu.
  - c) Enpresak porrot egiten du.
4. Tamaina handiko enpresen aldean, ETE-ek (enpresa txiki eta ertainek) ezaugarri hauek dituzte:
  - a) Malguagoak dira, eta hobeto moldatzen dira ingurunera.
  - b) Teknologia aurreratuenak erabiltzen dituzte.
  - c) Finantzazio-aukera hobeak dituzte.

5. Berreskuratze-epea (*pay-backa*) honi esaten zaio:
  - a) Hornitzaileei ordaintzeko behar den batez besteko aldiari.
  - b) Bezeroei kobratzeko behar den batez besteko aldiari.
  - c) Proiektu baten hasierako inbertsioa berreskuratzekeo behar den batez besteko aldiari.

6. Finantzazio-sistema honekin ez dugu ondasun material baten erosketa finantzatzen:
  - a) Factoring-a
  - b) Leasing-a
  - c) Renting-a

7. jarduera-tasa % 54 izateak hau esan nahi du:
  - a) Landunen kopurua biztanle kopuru osoa baino % 54 txikiagoa direla.
  - b) Herrialdeko biztanleen %54 lana duela.
  - c) 100 biztanletik 54k lana dutela edo lan bila ari direla.

8. Ondasun libreek ezaugarri hauek dituzte:
  - a) Erabilgarritasun handia dute, eta merkatu librean daude.
  - b) Ugariak dira, eta behar ditugun beste daude.
  - c) Beharrezkoak dira (gure beharrak asetzen dituzte), eta urriak dira.

9. Hau da ondarearen funtsezko ekuazioa:
  - a) Ondare garbia = Aktiboa + Pasiboa.
  - b) Aktiboa = Ondare garbia + Pasiboa.
  - c) Pasiboa = Ondare garbia - Aktiboa.

10. Enpresa baten merkatu-kuota jaitsi egiten da, baldin eta...
  - a. Enpresaren salmentak jaitsi eta lehiakideen salmentak ere proportzio berean jaisten badira.
  - b. Enpresaren salmentak handitzen badira eta lehiakideen salmentak ere proportzio berean handitzen badira.
  - c. Enpresaren salmentak lehiakideenak baino gehiago jaisten badira.

GALDERA TEORIKOAK:

1. Zer da BPGa? Nork kalkulatzen du, eta zer metodo daude kalkulatzeko?

Barne-produktu gordina (BPG) herrialde batean denboraldi batean (eskuarki, urtebete izan ohi da) ekoizten diren azken ondasun eta zerbitzuen balioa da, diru-unitatetan neurtua.

Barne-produktu gordinaren datua (BPG), Espainian, INEk kalkulatzen du hiru hilean behingo periodoarekin.

- Azken ondasun eta zerbitzuetan egiten den gastuen metodoa: $(C+I+G+X-M)$
- Balio erantsien metodoa: $BPG = BE1_{sek} + BE2_{sek} + BE3_{sek}$
- Diru-sarreraren metodoa: $BPG = \text{soldatak} + \text{alokairuak} + \text{interesak} + \text{etekinak}$

2. Aztertu zer aukera-kostu duen alkandora batek agente ekonomiko hauentzat: alkandoraren fabrikatzailea, alkandoraren saltzailea eta alkandora erabiltzen duen kontsumitzailea.

- Fabrikatzailea: alkandora ekoizteagatik ekoitzi ez dituen ondasunak
Saltzailea: alkandora hori saltzeko erosi duenean alboratu dituen hornitzaileek eskainitako beste arroparen bat.
- Kontsumitzailea: alkandora bat aukeratu duenean, diru horrekin erosi lezakeen beste zerbait (beste alkandora bat, prakak,...).

PROBLEMAK

1. a.-Errentagarritasun-atalasea: Diru-sarrerak = Gastuak

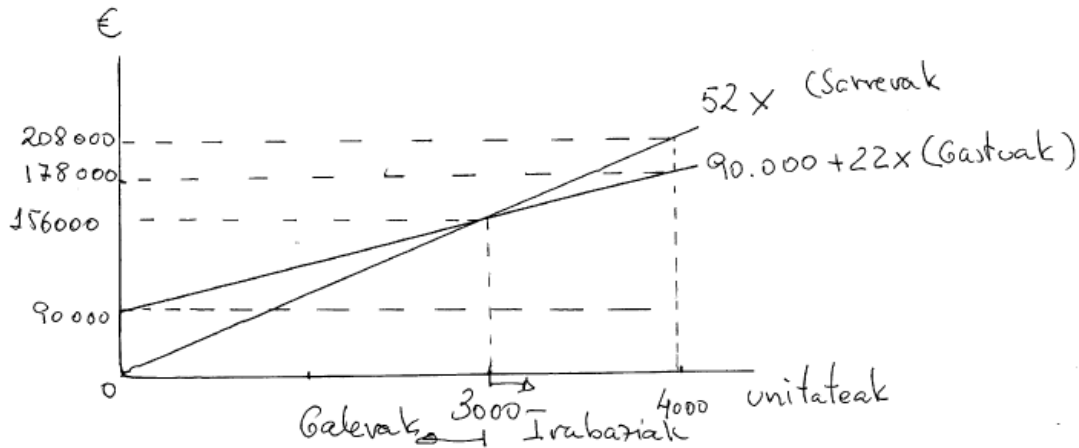
$$52 \cdot X = (90.000 + 22 \cdot X)$$

$$X = \frac{90.000}{30} = 3.000 \text{ unitate}$$

b.- Irabaziak = Diru-sarrerak – Gastuak

$$30.000 = 52 \cdot X - (90.000 + 22 \cdot X)$$

$$X = \frac{120.000}{30} = 4.000 \text{ unitate}$$

2.

$$\text{lanaren produktibitatearen aldakuntza} = \frac{60 - 50}{50} \cdot 100 = \% 20$$

$$\text{kapitalaren produktibitatearen aldakuntza} = \frac{75 - 60}{60} \cdot 100 = \% 30$$

Kapitalaren produktibitatearen aldakuntza lanarena baino 10 portzentaje-puntu handiagoa izan da 2015ean.

3.

AKTIBOIA		ONDARE GARBIA ETA PASIBOIA	
Aktibo ez-korrontea	307.000	Ondare Garbia	255.500
Progr. Informa.	6.000	Kapital soziala	145.500
Eraikuntzak	265.000	Erreserbak	110.000
Makineria	36.000	Pasibo ez-korrontea	60.000
Aktibo korrontea	23.500	Epe luz. mailegua	60.000
Izakinak	10.000	Pasibo korrontea	15.000
Bezeroak	3.000	Hornitzaileak	15.000
Bankuak	10.200		
Kutxa	500		
AKTIBOIA GUZTIRA	330.500	ONDARE GARBIA ETA PASIBOIA GUZTIRA	330.500

b) Maniobra-fondoak enpresaren finantza-oreka zehazten du. Ondare garbiak gehi pasibo ez-korronteak aktibo korrontearen zati bat finantzatzen du. Maniobra-fondoa = Aktibo Korrontea – Pasibo Korrontea = (Ondare garbia + Pasibo ez-korrontea) – Aktibo ez-korrontea.

Enpresa honen kasuan, maniobra-funtza hau da:

$$\text{Maniobra-funtza} = 23.500 - 15.000 = (255.500 + 60.000) - 307.000 = 8.500 \text{ euro}$$

Aktibo ez-korrontea 307.000		Pasibo ez-korrontea + ond. garbia 315.500
Aktibo korrontea 23.500	M F 8.500	
		Pasibo korrontea 15.000

Oreka finantzarioan dago: epe laburreko ondasun eta eskubideekin, epe laburreko galdagarriari aurre egin diezaioke; epe luzeko finantzazioa ia izakin guztiak finantzatzen ditu.

TEST MODUKO GALDERAK

1. c) 2. a) 3. a) 4. a) 5. c) 6. a) 7. b) 8. c) 9. b) 10. b)

GALDERA	EZAGUTZA-ADIERAZLEA
Galdera teorikoak	
1	1.7
2	2.7
Problemak	
1	2.16
2	2.14
3	3.1, 3.5
Test motako galderak	
1	1.7
2	2.7
3	2.16
4	2.4
5	2.25
6	2.23
7	3.7
8	2.19
9	1.8
10	1.1